

Entrevista al primer ministre grec Konstantin Mitsotakis

Aleshores tot esclatarà pels aires

Grècia manté amb els seus veïns unes delicades relacions. Les raons són diverses i, en el pitjor dels casos, podrien incorporar nous països a la guerra dels Balcans. El primer ministre grec parla sobre les possibilitats de pau en aquest territori.

Sr. president, als serbis els agrada dir: *déu al cel i els grecs a la terra són els nostres únics amics. ¿Contribueix Grècia a la creació d'un gran imperi serbi?*

—De cap manera, i tampoc no creiem que s'hagi de crear cap gran imperi serbi. Un fonament de la nostra política continua sent l'exigència de mantenir les antigues fronteres. Les fronteres no es poden tocar, i encara menys als Balcans; altrament patinarà tot, aquí. El principi d'inviolabilitat de les fronteres també s'ha d'aplicar a les fronteres internes administratives de l'antiga Iugoslàvia, encara que al seu temps, amb Tito, van ser traçades arbitràriament.

—*De totes maneres, vostè ha demostrat més comprensió que uns altres pels interessos serbis.*

—Els nostres pobles són amics des de fa molt de temps, vam ser aliats en les dues guerres mundials.

—*Fent de mitjancer en les converses de la CE, darrerament en la cimera a Copenhaguen, vostè no solament demana comprensió per a Sèrbia, sinó que s'ha oposat contínuament a una actuació més decidida contra els agressors serbis.*

—Sí, però teníem raó. La nostra política ha estat l'única realista...

—*El resultat és que la pau de la Gran Sèrbia a Bòsnia només permet als musulmans una vida vegetativa en reserves d'indis.*

—Quan Alemanya va fer tots els possibles per al reconeixement prematur de Bòsnia-Hercegovina, vaig advertir que hi hauria una guerra civil. Avui accepta tot-hom que, en això, no ens equivocàvem.

—*Els alemanys van córrer a reconèixer Croàcia i Eslovènia amb l'objectiu que una reforçada pressió internacional aturés la màquina de guerra sèrbia. En el cas de Bòsnia van empenyer uns altres...*

—Els alemanys també hi estaven implicats. En lloc d'això, hauria estat millor advocar per una federació d'estats iugoslaus.

—*Els eslovens i els croats eren difícils de convèncer perquè intervinguessin, en aquesta empresa, mentre els serbis destruïen la ciutat croata de Vukovar i desapareixien a Dubrovnik.*

—Bé, el reconeixement d'Eslovènia i de Croàcia encara hauria funcionat. Però no podia passar de cap manera a Bòsnia, amb els tres grups ètnics. El dirigent serbi Milosevic em va dir en aquell moment que, en cas necessari, es donaria per satisfet amb el 45% del territori bosni. Milosevic estava disposat a negociar.

—*¿Vostè no se sent enganyat per Milosevic? Ell l'ha utilitzat en la doble estratègia d'allargar al màxim les negociacions i, entretant, aconseguir efectius militars.*

—¿Per què ho retreuen només als serbis, això? No és just. ¿No val el mateix retret per als croats i els musulmans?

—*Ara els musulmans són realment i clarament les víctimes.*

—Només volen veure el perjudici d'una de les bandes. És clar que els serbis han fet molt de mal. Però els altres també.

—*Als musulmans, anteriorment el grup ètnic més fort de Bòsnia, només els queda una possibilitat en els zoos de zones protegides sense capacitat de supervivència.*

—Escoltin, en política s'ha de ser pràctic. No hi havia cap altra solució.

—*Almenys durant un temps es debatia una limitada intervenció militar. ¿Amb un atac aeri, no s'haurien pogut suprimir els punts de l'artilleria sèrbia entorn de Sarajevo?*

—No he cregut mai en la possibilitat d'una solució militar. ¿Qui havia de col·laborar-hi? Els alemanys no podien, a causa de la seva Constitució. Els nord-americans no volien deixar-s'hi arrossegar, i pel que fa a la resta, a ningú no li agradava la intervenció militar. Només quedava la solució política. D'això es tracta ara.

—*És a dir, de la triple partició de Bòsnia-Hercegovina. ¿I quant de temps durarà la planejada federació d'es-*

tats? ¿El temps que vulguin els serbis?

—Jo no veig cap altra solució que dividir-la per tres. Han de negociar-ho els grups ètnics, encara que triguin anys.

—*I, en conseqüència, ¿les depuracions i els desterraments ètnics ja no seran invalidats?*

—Naturalment que, en un futur, a Bòsnia també hi haurà poblacions mesclades. Seria absurd voler-hi una clara divisió ètnica. Ens hem barrejat en totes les ciutats i regions dels Balcans.

—*Però ara passa el contrari: la gent és dividida violentament.*

—Triple partició no vol dir que els qui pertanyin a uns altres grups ètnics siguin traslladats. Dins la mateixa Sèrbia també hi ha zones habitades per musulmans. Això no es modificarà. D'altra banda: els serbis s'entenen més bé amb els musulmans que no els croats. En tot cas, jo ho faré tot perquè els més dèbils, i aquests són els musulmans, siguin tractats justament en el marc d'una solució política.

—*Nosaltres ens arrisquem a pronosticar que a la triple partició de Bòsnia aviat seguirà una doble partició fàctica; i després els vencedors, els croats i els serbis, causaran els uns sobre els altres en la següent etapa de la guerra dels Balcans.*

—Espero que s'equivoquin. Hem de fer-ho tot perquè no sigui així.

—*Pel dissident de l'antiga Iugoslàvia Milovan Djilas, no es tracta tant d'un conflicte ètnic o religiós com de la creació d'estats nacionals als Balcans en què no hi ha cap lloc per a minories fortes.*

—Això no ho accepto en absolut. I hi lluitaré en contra, perquè conduiria a una catàstrofe. Les minories nacionals han de ser protegides i tractades igual a tot arreu.

—*Però el seu amic Milosevic no permet que s'apliqui en el cas dels albanesos de la província sèrbia del Kosovè.*

—Jo he dit molt sovint a Milosevic: "Per als teus serbis de la Krajina croata no pots exigir més del que estàs disposat a donar